

RELACION

I PROJEKTLIGJIT “PËR KOMUNIKIMET ELEKTRONIKE NË REPUBLIKËN E SHQIPËRISË”

I.QËLLIMI I PROJEKTLIGJIT DHE OBJEKTIVAT QË SYNOHEN TË ARRIHEN

Projektligji “Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë”, është propozim i Ministrit të Infrastrukturës dhe Energjisë, bazuar në pikën 2 të nenit 100, të Kushtetutës dhe nenin 5 të ligjit nr. 9918 datë 19.5.2008 “Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar.

Projektakti ka si qëllim të rishikojë dhe përmirësojë kuadrin e përgjithshëm rregullator për komunikimet elektronike, të përcaktuar me ligjin nr. 9918 datë 19.5.2008 “Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar, me qëllim nxitjen e investimeve për rrjetet e komunikimeve elektronike me kapacitete shumë të larta (VHCN), si ato me fibër optike, ashtu edhe ato wireless (5G). Projektligji rishikon rregullimet në fuqi, në lidhje me spektrin e frekuencave, regjimin e shërbimit universal, rregullat për mbrojtjen e konsumatorit, numeracionin dhe komunikimet e emergjencave, rregullat për aksesin dhe rregullimin e tregut në tërësi, bazuar në një rregullim më simetrik.

Ky projektligj synon të transpozojë Direktivën (EU) 2018/1972 të parlamentit Evropian dhe të Këshillit “Për krijimin e Kodit Evropian të Komunikimeve Elektronike”, që ka zëvendësuar paketën e direktivave të komunikimeve elektronike të vitit 2002 dhe 2009 dhe kodifikon në një dokument të vetëm të gjithë elementët e ndryshëm të ligjit, që përbëjnë Kornizën Rregullatore të BE-së për komunikimet elektronike, si dhe riorganizon kuadrin rregullator të komunikimeve elektronike, në një mënyrë që arrin atë që duket të jetë një ekuilibër i ndryshëm politik, midis rëndësisë së ruajtjes së konkurrencës, nga njëra anë dhe nevojës për investime të mëdha, të cilat konsiderohen të nevojshme për të çuar përpara Strategjinë e Tregut të Vetëm Digjital.

Rregullimet aktuale në ligjin nr. 9918 datë 19.5.2008 “Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar, kanë nevojë të rishikohen në kontekstin e ndryshimeve të ndodhura në sektorin e komunikimeve elektronike, zhvillimeve të teknologjive digjitale, përfshirjes në rregullim dhe të aplikacioneve, apo shërbimeve të reja, që mundësojnë mjetet e komunikimit elektronik, bazuar në praktikën evropiane.

Hartimi i një projektligji të ri, del si nevojë e adresimit më mirë të problematikave të tregut, dhe përmbushjes së objektivave strategjike për një shoqëri gigabit, duke marrë në konsideratë ndryshimet e vazhdueshme të teknologjive. Projektligji synon gjithashtu të plotësojë rekomandimin e Progres Raportit të vitit 2021 të BE-së për Shqipërinë në kapitullin 10 “Shoqëria e Informacionit dhe Media”, për transpozimin e direktivës 2018/1972/EU.

II.VLERËSIMI I PROJEKTAKTIT NË RAPORT ME PROGRAMIN POLITIK TË KËSHILLIT TË MINISTRAVE, ME PROGRAMIN ANALITIK TË AKTEVE DHE DOKUMENTE TË TJERA POLITIKE

Hartimi dhe miratimi i këtij projektligji, është në përputhje me Programin Analitik të Akteve, të miratuar për vitin 2022, si dhe Planin Kombëtar të Integritimit Evropian 2022-2024.

III.ARGUMENTIMI I PROJEKTAKTIT LIDHUR ME PËRPARËSITË, PROBLEMATIKAT, EFEKTET E PRITSHME

Zhvillimi i rrjeteve të komunikimeve elektronike, dhe ofrimi i shërbimeve përmes tyre, është sot një domosdoshmëri. Infrastruktura e rrjeteve broadband, është infrastrukturë e rëndësishme kritike, që mund të luajë një rol domethënës në zhvillimin e mëtejshëm ekonomik dhe social të vendit, si dhe për të shfrytëzuar fuqitë transformuese të Teknologjise së Informacionit dhe Komunikimit në të gjithë vendin.

Për rëndësinë që paraqet infrastruktura digjitale për zhvillimin e gjithë ekonomisë, në veçanti në erën e transformimit digjital, u miratua me VKM nr. 434 datë 3.6.2020, Plani i ri Kombëtar për Zhvillimin e Qëndrueshëm të Infrastrukturës Digjitale Broadband 2020-2025, i cili ka përcaktuar si vizion: “Shqipëria me infrastrukturë digjitale broadband të shpejtësisë së lartë dhe shumë të lartë në gjithë vendin, për të ngritur themelet për një shoqëri Gigabit”. Për realizimin e këtij vizioni, përcaktohen këto objektiva strategjike të zhvillimit të Broadband:

- Objektivi strategjik 1: Zhvillimi i qëndrueshëm i infrastrukturës broadband.
- Objektivi strategjik 2: Reduktimi i ndarjes digjitale dhe ofrimi i shërbimeve gjithëpërfshirëse broadband.
- Objektivi strategjik 3: Rritje e kërkesës për zhvillimin e ekonomisë digjitale dhe një shoqëri Gigabit.

Projektligji synon pikërisht, që të mundësojë arritjen e objektivit strategjik për një shoqëri gigabit, përmes mundësisë të zhvillimit të rrjeteve me kapacitet shumë të lartë.

Miratimi i këtij projektligji parashikohet të ketë ndikim të rëndësishëm në lidhje me sigurimin e ofrimit/ndërtimit të rrjeteve të komunikimeve elektronike të shpejtësisë së lartë, duke promovuar përfitime të mëdha për përfituesit fundorë, përfshirë dhe ata me aftësi ndryshe.

Objektivi për ndërtimin e rrjeteve me kapacitete shumë të larta, është një nevojë për të gjitha zhvillimet e pritshme për ekonomine digjitale, si dhe përcaktimin e rregullave më të qarta për rrjetet e komunikimeve elektronike, të drejtat e përdorimit të frekuencave, apo burimeve të tjera fundore, mekanizmat e duhur institucionalë e rregullatorë, zvogëlimin e ndarjes digjitale, etj. Për këtë qëllim është i nevojshëm hartimi i një ligji të ri.

Rrjetet me shpejtësi të lartë, ndikojnë në ofrimin e shërbimeve tek familjet dhe bizneset që lidhen me aplikacione të tilla si “clouds computing”, si dhe në marrjen e shërbimeve të tjera që kërkojnë lidhje me gjerësi bande të lartë dhe/ose simetrike (të tilla si televizioni i gjeneratës së ardhshme, video-konferencat, edukimi, e-health dhe aplikacionet e monitorimit në distancë).

Plotësimi dhe rishikimi i kuadrit ligjor për rrjetet e komunikimeve elektronike sipas të Direktivës (EU) 2018/1972 të parlamentit Evropian dhe të Këshillit “për krijimin e Kodit Evropian të Komunikimeve Elektronike”, është parashikuar në Planin Kombëtar të Integritimit Evropian 2022-2024, Programin e Përgjithshëm Analitik të Projektakteve 2022 dhe Planin

Kombëtar për Zhvillimin e Qëndrueshëm të Infrastrukturës Digjitale Broadband 2020–2025, si dhe programin e qeverisë për zhvillimin digjital.

IV.VLERËSIMI I LIGJSHMËRISË, KUSHTETUTSHMËRISË DHE HARMONIZIMI ME LEGJISLACIONIN NË FUQI VENDAS E NDËRKOMBËTAR

Ky projektligj është hartuar në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës, në përputhje me rendin juridik të brendshëm dhe propozohet me qëllim përmirësimin e pasurimit e kuadrit ligjor për komunikimet elektronike, bazuar në nevojat e tregut dhe reflektimin e zhvillimeve teknologjike.

V.VLERËSIMI I SHKALLËS SË PËRAFRIMIT ME ACQUIS COMMUNAUTAIRE (PËR PROJEKTAKTET NORMATIVE)

Projektligji synon transpozimin e pjeshëm të Direktivës (EU) 2018/1972 të parlamentit Evropian dhe të Këshillit “Për krijimin e Kodit Evropian të Komunikimeve Elektronike”.

Në mënyrë të përmbledhur, Direktiva 2018/1972/EU e cila do të transpozohet, ka për qëllim:

- Konsolidimin e një tregu të brendshëm në rrjetet dhe shërbimet e komunikimeve elektronike, që rezulton në krijimin e rrjeteve me kapacitet shumë të lartë, konkurrencë të qëndrueshme, ndërveprueshmëri të shërbimeve të komunikimeve elektronike, aksesueshmëri, siguri të rrjeteve e shërbimeve dhe përfitime të përdoruesve fundorë; dhe,
- Sigurimin e ofrimit në të gjithë BE-në, të shërbimeve me cilësi të mirë, të përballueshme, të disponueshme publikisht nëpërmjet konkurrencës dhe zgjedhjes efektive, për të plotësuar nevojat e përdoruesve fundorë, duke përfshirë ata me aftësi ndryshe, në mënyrë që të aksesojnë shërbimet njësoj me të tjerët etj.

Direktiva 2018/1972/EU, ka zëvendësuar paketën e direktivave të BE-së të vitit 2002 të amenduar në vitin 2009, si, Direktiva Kuadër (2002/19/EC), Direktiva e Autorizimeve (2002/20/EC), Direktiva e Aksesit (2002/21/EC) dhe Direktiva e Shërbimit Universal (2002/22/EC), të cilat janë aktualisht të transpozuar në mënyrë integrale në ligjin nr. 9918 datë 19.5.2008 “Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar. Bazuar në nenin 104 të MSA-së, Shqipëria ka detyrimin e përafrimit të legjislacionit të BE-së, për rrjetet dhe shërbimet e komunikimeve elektronike.

Miratimi i këtij projektligji, adreson dhe rekomandimin e dhënë në Progres Raportin e BE-së për Shqipërinë në kapitullin 10 “Shoqëria e Informacionit dhe Media”.

VI. PËRMBLEDHJE SHPJEGUESE E PËRMBAJTJES SË PROJEKTAKTIT

Ligji është i organizuar në 24 25? krerë gjithsej. Projektligji ruan në tërësi strukturën e Direktivës, dhe harmonizon rregullimet që mbarten nga ligji aktual, që parashikojnë rregullime në nivel kombëtar.

Në **Kreun e I**, *Dispozita të përgjithshme*, përcaktohen Qëllimi, Fusha e Zbatimit dhe Përkufizimet e Termave. Në objektivat e përgjithshëm politike të projektligjit, nënvizohet zhvillimi i rrjeteve të komunikimeve elektronike me kapacitete shumë të larta, që përben një risi në kuadrin e ri ligjor e rregullator për komunikimet elektronike dhe që nënvizohet si një objektiv strategjik.

Ky kre përmban gjithsej 5 nene ku përfshihen qëllimi, fusha e zbatimit dhe përkufizimet e termave dhe objektivat e përgjithshëm politike që janë në përfaqsim të plotë me nenet e direktivës. Neni 4, i këtij Kreu (objektivat e përgjithshëm), përfshin promovimin e konektivitetit dhe aksesit në VHCN, duke përfshirë rrjetet fiks, mobile dhe wireless, për përdorim nga të gjithë qytetarët dhe biznesin, pra impakti pritet të jetë krijimi i një mjedisi investimesh për të përshpejtuar shtrimin e fibrës në Shqipëri për ndërtimin e VHCN. Në objektivat e përgjithshëm politike, nënvizohet sigurimi i zbatimit të politikave për promovimin e lirisë së shprehjes dhe informimit, promovimin e larmisë kulturore, gjuhësore dhe shumëllojshmërisë së mediave.

Ndërsa në nenin 5, jepen përcaktime të rëndësishme për politikën spektrale të harmonizuara me rregullimet ndërkombëtare.

Në **Kreun e II**, *Organizimi institucional dhe funksionimi*, kemi 18 Nene, në të cilat përcaktohet kuadri institucional dhe autoritetet kompetente në sektorin e komunikimeve elektronike (MIE, AKEP dhe AMA), kompetencat e Ministrisë dhe të AKEP, duke ruajtur në tërësi kompetencat e politikëbërësit tek ministri dhe ato rregullatore të AKEP. Në lidhje me AKEP, nënvizohet pavarësia e organit rregullator, roli dhe kompozimi i Këshillit Drejtues, vendimmarrja dhe drejtimi, financimi, buxheti, parimet e aplikimit të tarifave administrative, pagesat që bëhen në AKEP, pagesat për mbikqyrjen e tregut të komunikimeve elektronike, pagesa për alokimin dhe përdorimin e numrave, serive të numrave dhe frekuencave, tarifën për të drejtat e përdorimit të spektrit të radios, tarifën për të drejtën e përdorimit të burimeve numerike, bashkëpunimi ndërmjet autoriteteve kompetente dhe çdo gjë tjetër që ka lidhje me krijimin dhe mënyrën e funksionimit të AKEP si rregullator, bashkëpunimit të tij me institucionet e tjera dhe të Këshillit Drejtues të tij. Në këtë Kre kemi transpozimin e neneve të Direktivës, nga Neni 5 -19.

Në **Kreun e III**, *Autorizimi i përgjithshëm*, i cili është organizuar në tre seksione parashtrihen dispozita mbi autorizimin e përgjithshëm të rrjeteve të komunikimeve elektronike dhe shërbimeve, kushtet që i bashkëlidhen autorizimit të përgjithshëm dhe të drejtat e përdorimit të spektrit radio dhe burimeve të numeracionit, të drejta dhe detyrime të autorizimit të përgjithshëm, principet për aplikimin dhe kostot administrative, raportet financiare etj. Në tërësi në këtë kre nuk ka ndryshime të mëdha nga rregullimet në fuqi. Regjimi i autorizimit të përgjithshëm i prezantuar në vitin 2008, me miratimin e ligjit nr. 9918/2008, mbetet në projektligjin e prezantuar me pak rregullime/përmirësime, që lidhen me zhvillimet në treg. Ky kapitull është i organizuar në disa seksione, për një qartësim më të mirë të parashikimeve të regjimit të autorizimit të përgjithshëm.

Në **Kreun e IV**, *Sigurimi i informacionit, anketave dhe mekanizmi i konsultimit*, kemi dispozita që lidhen me detyrimet e sipërmarrësve dhe dhënien e informacionit tek autoritetet kompetente, në përmbushje të detyrave të tyre dhe nga ana tjetër garantimin e proceseve të transparencës, konsultimeve me aktorët e ndryshëm etj. Në këtë kre i cili përbëhet nga 9 nene, dhe transponon në mënyrë të plotë nenet 20-29 të Direktivës, ka disa dispozita të reja që lidhen me zhvillimet e reja dhe rregullimet e pritshme, sikurse është parashikimi për kryerjen e vrojtimit gjeografik për rrjetet broadband nga AKEP, në bashkëpunim me ministrin dhe institucionet e tjera të lidhura sipas rastit. Qëllimi i këtij studimi është evidentimi i mbulimit gjeografik me rrjete të komunikimeve elektronike të shpejtësisë shumë të lartë dhe i nevojave për këto rrjete. Ky është proces që do të kryhet në mënyrë periodike dhe përbën një risi në rregullimet e sektorit të komunikimeve elektronike.

Impakti i pritshëm është më shumë transparencë në lidhje me mbulimin Broadband dhe VHCN, si dhe informim dhe vendime të duhura të rregullatorëve dhe institucioneve të ndihmës

shtetërore. Pjesë e rëndësishme e këtij kreu janë parashikimet për konsultimet me grupet e ndryshme të interesit apo institucionet, si dhe mekanizmat alternative të zgjidhjes së mosmarrëveshjeve jashtë gjykatave.

Në **Kreun e V**, Zbatimi, përfshihen nenet e lidhura me përputhshmërinë e kushteve të autorizimit të përgjithshëm ose të të drejtave të përdorimit për radiospektrin, për burimet e numeracionit, detyrimet specifike, si dhe e drejta për apelim. Ky Kre përbëhet nga 2 Nene ku janë përafuar plotësisht nenet 30 dhe 31 të direktivës së BE.

Në **Kreun VI**, *Caktimi konsistent i spektrit radio*, përfshihen 2 nene që kanë të bëjnë me njoftimin tek RSPG, nen i cili do të fillojë të zbatohet kur Shqipëria të bëhet vend anëtar i BE-së dhe me detyrën e harmonizimit të spektrit radio nga AKEP. Në këto nene janë transpozuar pjesërisht neni 35 i Direktivës dhe plotësisht neni 36 i Direktivës së BE-së.

Në **Kreun VII**, *Proçedurat e harmonizimit*, dispozitat e tij përkatësisht 2 nene, lidhen me Rrjetet e Komunikimit Publik Elektronik dhe Standardizimin. Në këtë Kre është transpozuar në mënyrë të plotë neni 39 i Direktivës të BE. Në këtë nen promovohet zbatimi i standardeve ndërkombëtare në fushën e telekomunikacioneve me qëllim garantimin e ndërveprimit të rrjeteve dhe shërbimeve.

Në **Kreun VIII**, *Siguria*, përfshihen tre nene, për sigurinë e rrjeteve dhe shërbimeve, me përcaktime për garancitë dhe sigurinë e furnizuesve dhe ofruesve të rrjetit, si dhe implementimi dhe dispozitat detyruese. Tek ky Kre janë përafuar në mënyrë të plotë neni 40 dhe 41 i Direktivës së BE.

Në **Kreun IX**, *Aksesi në pronë/rrregullimi i të drejtës së kalimit*, përbëhet nga dy nene me dispozita për të drejtën e kalimit, bashkëpërdorimin e elementëve të rrjetit dhe faciliteteve shoqëruese për ofruesit e rrjeteve të komunikimeve elektronike. Nga direktiva e BE-së janë transpozuar në këtë kre në mënyrë të plotë, nenet 43 dhe 44 të saj, duke vënë dhe referencën me ligjin nr. 120/2016.

Në **Kreun X**, *Qasja në spektrin radio*, kemi ndarjen në tre seksione; 1. *Autorizimet* 2. *E drejta e përdorimit* 3. *Proçedurat*. Në seksionin e parë “*Autorizimet*”, përmbahen dispozita që saktësojnë alokimin dhe menaxhimin e spektrit, kërkesën e tregut, kufizimet, planin për përdorimin e radiofrekuencave, autorizimet për përdorimin e spektrit, kushtet bashkëlidhur të drejtave individuale të përdorimit të spektirt. Seksioni i dytë, “*E drejta e përdorimit*” ka dispozita për dhënien e të drejtave individuale të përdorimit të spektrit, kohëzgjatjen e këtyre të drejtave, rinovimin e autorizimit të radio-frekuencave, transferimin ose dhënien me qira të të drejtave individuale të përdorimit të spektrit dhe konkurrencën. Dispozitat e seksionit të tretë “*Proçedurat*”, trajtojnë koordinimin në kohë për dhënien e spektrit dhe specifikisht për brezin 5G, proçedurën për kufizimin e numrit të të drejtave të përdorimit që duhet të jepen për spektrin dhe proçedurën për tenderimin publik. Në nenet e këtij kreu janë transpozuar në mënyrë të plotë nenet 45-55 të Direktivës së BE.

Në **Kreun XI**, *Vendosja dhe përdorimi i paisjeve të rrjeteve pa tel*, përfshihen dispozita që kanë të bëjnë me aksesin në zonat e rrjeteve lokale radio, shtrimin dhe operimin e pikave të aksesit wireless në zona të vogla (small area wireless access point), si dhe rregullime teknike për fushat elektromagnetike. Ky Kre përbëhet nga 3 Nene, që kanë transpozuar nenet 56-58 të Direktivës në mënyrë të plotë.

Në Kreun XII, *Dispozitat të përgjithshme, parimet e aksesit*, përfshihen dispozita që japin kuadrin e përgjithshëm për akses dhe interkoneksion, si dhe të drejtat dhe detyrimet për ndërmarrjet. Ky kre ka dy nene dhe ka transpozuar nenet 59 dhe 60 nga Direktiva e BE-së.

Në Kreun XIII, *Aksesi dhe interkoneksioni*, janë të përfshira dispozitat që kanë të bëjnë me pushtetin dhe përgjegjësitë e AKEP, në lidhje me aksesin dhe interkoneksionin. Kreu ka vetëm një nen që transponon nenin 61 të Direktivës.

Në Kreun XIV, *Analiza e tregut dhe fuqia e ndjeshme në treg*, përfshihen dispozitat e përgjithshme, dispozitat për sipërmarrjet me fuqi të ndjeshme në treg, procedurat për identifikimin dhe përcaktimin e tregjeve, procedurat për analizën e tregut dhe dispozita mbi kontrollin e veçantë për sjelljet anti-konkurrese. Në vetvete Kreu nr. XIV, përbëhet nga 7 nene dhe ka një transpozim të plotë të neneve 63-67 të Direktivës së BE-së, me pak ndryshime nga rregullimet e ligjit aktual.

Në Kreun XV, *Detyrimet për akses ndaj sipërmarrësve me fuqi të ndjeshme në treg*, përmbahen dispozita të shumta për: imponimin, amendimin ose heqjen e detyrimeve; marrëveshjet për aksesin; detyrimin për transparencë; bashkëpunimin me Autoritetin e Konkurrencës; detyrimin për mosdiskriminim; detyrimin për ndarjen e llogarive; aksesin tek punimet civile; detyrimin për akses dhe përdorim të elementeve të rrjeteve specifike dhe faciliteteve shoqëruese; kontrollin e çmimit, trajtimin rregullator të elementeve të rrjeteve me kapacitet shumë të lartë; ndarjen funksionale; ndarjen vullnetare; procedurën e angazhimit; ndërmarrjet vetëm me shitje shumice; rregulla për rrjetet me kapacitet shumë të lartë etj. Neni 90 “Aksesi në punimet /inixhinierine civile” pritet të sjellë një impakt pozitiv në uljen e kostove të shtrimit të rrjetit, në veçanti ky impakt do të ndjehet tek operatorët e vegjël. Neni 98 “Sipërmarrje vetëm shumicë” që përmban një trajtim rregullator më të lehtë të modelit të shitjes vetëm me shumicë, do të ketë impakt, lehtësimin e mëtejshëm të rolit të këtyre operatorëve, në tërheqjen e investimeve afatgjata në ndërtimin e rrjeteve të shpjetësisë së lartë. Ky Kre përmban nenet 85-100, ku janë transpozuar në mënyrë të plotë nenet 68-82 të Direktivës së BE.

Në Kreun XVI, *Kontrolli rregullator i shërbimeve me pakicë*, jepen dispozita të kontrollit rregullator të shërbimeve me pakicë. Sipas parashikimeve në nenin 101 të këtij kreu, mekanizmat e kontrollit të shitjes me pakicë që mund të zbatohen ndaj OFNT-ve për tregjet gjeografike ose të përdoruesve fundorë, nuk zbatohen kur ka konkurrencë efektive.

Në Kreun XVII, *Detyrime të shërbimit universal*, përfshihen dispozita në lidhje me këtë shërbim, si, disponueshmëria e shërbimit universal; masa për përdoruesit me aftësi ndryshe; sigurimi i shërbimit universal; dispozita për një shërbim universal të përbalueshëm; statusi i shërbimeve universale ekzistuese; kontrolli i shërbimeve; detyrimet për koston e shërbimit universal; financimi i këtij shërbimi; si dhe transparenca dhe shërbimet e detyrueshme shtesë. Në dallim nga kuadri ligjor e rregullator në fuqi, në lidhje me detyrimet e shërbimit universal, kemi disa risi, në veçanti lidhur me ofrimin e aksesit broadband.

Në Kreun *Burimet e numeracionit*, përfshihen nenet 113 deri në 118 dhe kemi përcaktime për burimet e numeracionit; procedurën për dhënien e të drejtave të përdorimit të burimeve të numeracionit; numrat e shkurter “116000”, për femijët e humbur dhe linjat në ndihmë të femijëve; aksesin në numra dhe shërbime; procedurat që ndiqen në rast revokimi të vendimeve për alokimin e numrave dhe serive numerike.

Në Kreun XVIII, *Të drejtat e përdoruesit fundor*, përcaktohen të drejtat e përdoruesit fundor si; përjashtimi i mikrondërmarrjeve; mosdiskriminimi; ruajtja e të drejtave themelore; niveli i harmonizimit; kërkesat për kontratat; transparenca, krahasimi i ofertave, shërbimet e aksesit dhe shërbimet e komunikimit ndërpersonal; zgjatja e kontratës dhe përfundimi; ndryshimi i ofruesit dhe portabiliteti i numrave; implementimi i portabilitetit të numrave; oferta paketë (bundled offers); sistemi i paralajmërimit publik; akses ekuivalent dhe zgjidhje alternative për përdoruesit fundorë me paaftësi; ndërveprueshmëri (interoperabilitet) me radion e makinës dhe paisjen radio të konsumatorit; dispozita mbi facilitetet shitesë dhe regjistrimi i përdoruesit fundor.

Në Kreun XIX, *Mbrojtja e të dhënave personale dhe privatësia*, jepen dispozita për mbrojtjen e të dhënave personale dhe privatësinë. Në nenet e këtij kreu ka dispozita për: ruajtjen e të dhënave dhe administrimin e tyre për qëllime të procedimeve penale; asgjësimin e të dhënave të ruajtura, konfidencialitetin; masa mbrojtëse; konfidencialiteti i komunikimit; të dhëna për trafikun e komunikimit; identifikimi i linjes thirrese; të dhëna për vendndodhjen; të dhëna për përdoruesin fundor dhe përgjimin e ligjshëm të komunikimeve. Ky kre mbetet pothuajse i pandryshuar nga ligji ekzistues dhe është i bazuar në direktivën 2002/58/EC për privatësinë e komunikimeve elektronike, e cila nuk është zëvendësuar nga Direktiva 2018/1972/EU.

Në Kreun XX dhe Kreun XXI, *Masat për mbrojtjen e rrjeteve të komunikimeve elektronike publike dhe Komunikimet elektronike në raste të veçanta* janë ruajtur dispozitat ekzistuese në ligjin e komunikimeve elektronike në lidhje me: ruajtjen e rrjeteve nga dëmtimet; e drejta për përdorimin e pronës publike dhe private; detyrimet e ndërmarrjeve për mirëmbajtje; dispozita për mbrojtjen e rrjetit prej dëmtimeve nga të tretët si dhe detyrime për ndërmarrjet e ndërtimit, si dhe masat e emergjencës për dispozitat e shërbimeve; bashkëpunimi i ndërmarrjeve në raste specifike dhe dispozita për shërbimin universal gjatë grevave.

Në Kreun XXII, *Inspektimi, monitorimi i spektrit të frekuencave dhe kundravajtjet/sanksionet administrative*, parashikohen dispozitat për masat administrative, gjobat, llojet e tyre dhe mënyrat e llogaritjes bazuar dhe në rregullimet ekzistuese dhe adresimin e problematikave në zbatim të ligjit 9918/2008.

Në Kreun XXIII, *Dispozita shitesë*, saktësohen procedurat për identifikimin e tregjeve transkombëtare; procedura për identifikimin e kërkesës transkombëtare, tarifat e terminimit, si dhe bashkëpunimi me Agjensitë Evropiane dhe rishikime. Këto rregullime janë të adresuara për vendet anëtare të BE-së dhe parashikimi për zbatimin e tyre është në momentin e anëtarësimit në BE.

Në Kreun XXIV, *Rregullimet për internetin e hapur*, jepen dispozita për aksesin në një internet të sigurtë dhe të hapur, transparenca për sigurimin e aksesit në internetin e hapur, mbikëqyrja dhe implementimi, si dhe informacioni i kërkuar dhe kontratat. Keto rregullime bazohen në Rregulloren e BE-së për Internetin e Hapur.

Në Kreun XXV, *Dispozita të fundit dhe kalimtare*, janë dispozita të fundit dhe kalimtare, në to parashikohet nxjerrja e akteve nënligjore në zbatim të këtij ligji, dispozitat kalimtare dhe hyrja në fuqi e këtij ligji. Qëllimi i dispozitave kalimtare është rregullimi i situatës ekzistuese në rrjetet kabllore.

VII. INSTITUCIONET DHE ORGANET QË NGARKOHEN PËR ZBATIMIN E AKTIT

Dispozitat e këtij projektligji parashikojnë rregullime që shtrihen për pjesën politikëbërëse tek Ministri për Infrastrukturën dhe Energjinë dhe Autoriteti i Komunikimeve Elektronike dhe Postare si organi rregullator, mbikqyrës i sektorit të komunikimeve elektronike. Megjithatë rregullimet e këtij projektligji shtrihen dhe kanë pikëprerje dhe me institucione të tjera brenda fushës së tyre të përgjegjësisë. Gjithashtu dispozitat e këtij ligji parashikojnë rregulla që duhen zbatuar nga sipërmarrësit e komunikimeve elektronike, operatorët e telekomunikacioneve që ofrojnë rrjete të komunikimeve elektronike dhe shërbime të komunikimeve elektronike.

VIII. MINISTRITË, INSTITUCIONET DHE SUBJEKTET E TJERA QË KANË KONTRIBUAR NË HARTIMIN E PROJEKTAKTIT

Projektligji është përgatitur me asistencë teknike të Bashkimit Evropian, në kuadër të projektit Technical Assistance for The Telecommunications Sector, Specific Contract number: 300026749 — SIEA-2018-5578, në bashkëpunim me Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë dhe Autoritetit të Komunikimeve Elektronike dhe Postare.

IX. RAPORTI I VLERËSIMIT TË TË ARDHURAVE DHE SHPENZIMEVE BUXHETORE

Projektligji parashikon disa detyra shtesë për organin rregullator, Autoritetin e Komunikimeve Elektronike dhe Postare, po ashtu dhe për ministrin përgjegjës. Në lidhje me mbulimin e kostove për detyrat e reja të AKEP, ato do të jenë pjesë e planifikimit buxhetor të AKEP dhe do të mbulohen me të ardhurat e institucionit. Në lidhje me detyrat e ministrit, ato do të përmbushen sipas parashikimeve në Planin Buxhetor Afatmesëm.